

melle Logik ind; men jeg vil indrømme, at den Maade, hvorpaa den formelle Logik dyrkes her-tillands, nemlig væsentlig som en Udenablæren, saa at man skal kjende Systemet og forklare, hvorledes Logikken ser ud i Rubriker og Paragrafer, ikke er helbig. Vil man tage den med, er der kun een Maade at gjøre det paa, nemlig gennem Disputatøvelser. Disse ere vistnok meget ilde ansete hos os, idet man derved let kommer til at tænke paa Erasmus Montanus; men der er dog i disse gamle Disputatøvelser en frugtbringende Virkning, og man vil endnu kunne mærke Forskjellen paa, hvorledes unge Mennesker forstaa at bevæge sig let og taksfast og sikkert i en Disput, naar de ere blevene væde i at disputere efter den formelle Logiks Regler, og naar de ikke ere blevene det. — Til Slutning vil jeg kun endnu gjerne gjentage en Bemærkning angaaende Universitetet, og da det er en Gjentagelse, skal den blive kort. Det er denne, at jeg tror, at en Hovedbestem- gelse for, at Universitetet skal kunne komme til at virke, ikke navnlig som en videnskabelig Anstalt, men som Opdragelsesanstalt for de Studerende, for Ungdommen, er, at man kommer bort fra den nuværende Examinatoriumsform og mere ind paa Kollokvieformen. Der er vel ikke nogen stor Forskjel; i mange Tilfælde ere Kollokvierne ikke Andet end Examinatorier, men i Realiteten er der en Forskjel, den nemlig, at Professorerne ikke gjen- nem lærte Lektier og Overhøring deri føre den Enkelte frem, men derimod i Samtaleform, selv- følgelig over i Forveien gennemgaaede Partier, søge at udvikle Studentens Forstaaelse af den betræf- sende Videnskab. Dette i Forbindelse med et no- get fortere Studium og mange andre Ting, jeg tid- ligere har berørt, vil vistnok gjøre Studiet langt mere frugtbringende for de unge Mænd, end det nu er.

Jeg maa standse her, da jeg frygter for, at Debatten vil trække for langt ud, naar jeg kommer ind paa andre Spørgsmaal, denne Sag vedrørende; men jeg tror ogsaa, jeg har berørt, hvad der er kommet frem her under Forhandlingen og ikke be- høver at gaa videre. Til det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Wajer) skal jeg kun gjøre en Bemærkning i Anledning af hans Forslag. Jeg tror, at det ærede Medlem, ganste bortset fra Forslagets Realitet, vil indrømme, at det formelt ikke ret godt synes at kunne bringes ind under Hovedforslaget, idet det nemlig inde- holder en Opfordring til at tage en Del af Under- visningsvæsenet under Overveelse, der allerede ifølge selve Forslaget skal tages under Over- veelse. Det er jo klart, at Udvalget, idet det skal behandle det lærde Skolevæsen og Universitetets Forhold, har en direkte Opfordring til, har det i sin Magt, om det vil, at beskæftige sig ogsaa med den af det ærede Medlem berørte Side af Sagen, men hvorfor saa udtrykkelig nævne den? Gjorde man det, kunde En og Anden

komme og sige: Udvalget tager det lærde Skole- væsens, Universitetets og de studerende Kvinders Forhold under Overveelse; hvorfor saa ikke ogsaa tage de og de Menneskers Uddannelse, de og de Aldres med osv. Det er derfor en Ting, som formelt i Grunden ikke hører hjemme i Beslut- ningen. Jeg for mit Vedkommende antager, at det ærede Medlem heller ikke har nogen Grund til at stille et saadant Forslag; thi vil Udvalget tage det under Behandling, gjør det det ifølge sin almindelige Bemyndigelse, og vil det ikke tage det under Behandling, gjør det det ikke, selv om det staar i Beslutningen.

Svarling: Overfor det foreliggende For- slag staar jeg paa et lidt andet Standpunkt end det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valg- kreds (Brig), som igaar udtalte, at han agtede at stemme imod Forslaget, og tilraade det høie Thing at forkaste det. Jeg deler ganske vist en stor Del af hans praktiske Betæneligheder med Hensyn til det. Jeg tror ogsaa, at det vil blive overmaade vanskeligt for det paatænkte Ud- valg at bringe positive Resultater ud af sit Ar- bejde, og jeg maa tilstaa, at jeg derfor har saa overveiede Betænelighed ved at paalægge 11 Medlemmer af Thinget et Arbejde, som vil kræve en overmaade betydelig Anvendelse af Tid og Kræfter og dog efter min Mening neppe føre til noget Resultat, at jeg ikke finder tilstrækkelig An- ledning til at være med til at paalægge dem en saadan Byrde. Men jeg finder paa den anden Side heller ingen Grund til, naar Flertallet maatte ønske, at dette skal ske, at rejse Ind- bringer herimod, og jeg for mit Vedkommende agter derfor ikke at stemme imod det foreliggende Forslag til Beslutning. Jeg tror aldeles ikke, at Universitetet har nogen som helst Grund til at frygte for Vedtagelsen af det foreliggende Forslag, ikke har nogen Grund til at frygte for, at der bliver anstillet nærmere og dyberegaaende Under- søgelses af dets hele Forhold og Virkemaade. Jeg tror tværtimod, at det maaske derved kunde opnaas, at adskillige Medlemmer vilde komme til den Erkjendelse, at Forholdene virkelig i det Hele ere mindre ugunstige og uheldige, end det ofte er blevet fremsat her i Salen, og at paa den anden Side de Forbedringer og Reforme, som man ønsker gennemførte, have i forskellige Ret- ninger saa store Vanskeligheder, at det ingenlunde gaar saa let at sætte noget virkelig Bedre ifødetfor det Bestaaende. At der kan være Grund og Trang til Forandringer og Reforme paa dette Omraade, som paa de fleste andre, kunde det selvfølgelig aldrig falde mig ind at negte; men jeg tror ogsaa, at det paa dette Om- raade tilbørlig gjælder, hvad der blev gjort gjæl- dende med stor Styrke af min ærede Kollega for Kjøbenhavns 2den Valgkreds med Hensyn til Skolens Omraade, at man maa være noget